

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002509

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №210 від 17.07.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шестопад Кіра Єгорівна

2. KIRA Y. SHESTOPAL

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1323-4792

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 27-06-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8852

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.01

Тема дисертації:

1. Касаційні фільтри в світлі права на доступ до правосуддя: конституційно – порівняльне дослідження
2. Cassation filters in the light of the right to access to justice: a constitutional and comparative study

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексній науково-правовій розробці природи права на доступ до правосуддя, в особливості права на доступ до суду касаційної інстанції в конституційно-порівняльному аспекті та пропозиціям щодо вдосконалення юридичного регулювання в цій царині. Україна перманентно перебуває у стані глибоких демократичних перетворень. Ратифікація 16 вересня 2014 року Угоди про асоціацію між Україною та ЄС стало одним із відчутних поштовхів для трансформаційних процесів. Зокрема, такої складової цієї Угоди, як реформування судоустрою в Україні. Система судоустрою найчастіше піддається впливу та змінам. Проте не всі нововведення мають, на жаль, лише позитивний практичний ефект. На виконання умов Угоди про асоціацію між Україною та ЄС – першим кроком було змінено Конституцію України, яка визначила принципово нову систему судоустрою. Наступним кроком стало введення у лютому 2020 року нових «касаційних фільтрів», які фактично, істотно ускладнили реалізацію права на доступ до

правосуддя у розумінні права на доступ до касаційного оскарження. Розгляд такого питання: які наслідки введення «касаційних фільтрів» зазнало суспільство? – має гостру актуальність, тому що по своїй суті така новела в Конституції України та процесуальному законодавстві фактично призвела до встановлення дворівневої системи судоустрою. Обґрунтування Верховного Суду як суду права та утвердження сильної апеляційної інстанції наразі призводить до певного дисбалансу, адже певні проблеми судової влади на першому та другому рівні у поєднанні з закритістю Верховного Суду призводить до наявності великої кількості необґрунтованих рішень (невірне застосування норма матеріального та/або процесуального права) та порушення прав людини в цілому. Через те, що проблематика доступу до Верховного Суду, як суду касаційної інстанції тісно пов'язана із розумінням права особи на доступ до правосуддя, саме тому виникла необхідність більш детального занурення у проблематику реалізації права на доступ до правосуддя у контексті права на касаційне оскарження. Крім того, постав теоретичний виклик, щодо аналізу самого механізму касаційного оскарження, який передбачений в процесуальному законодавстві з погляду його пропорційності, оскільки будь-яке законодавче регулювання чи обмеження повинні переслідувати легітимну мету та бути необхідними та пропорційними обмеженню права, не обмежуючи його настільки що порушується сама суть права. Тому процесуальні норми підлягають теоретичному аналізу з погляду порушення самої суті права. Окреслення цих проблемних питань стоїть у тісному взаємозв'язку з ефективністю захисту та відновлення порушених прав, а тому є актуальними на сучасному етапі. Наукова робота є однією з перших спроб комплексного аналізу цієї проблеми, в межах якої: акумульовано та проаналізовано підходи до розуміння права на доступ до правосуддя в конституційно-правовому аспекті; сформовано та теоретично обґрунтовано висновки щодо сутності, становлення та розвитку права на доступ до правосуддя в Україні; з'ясовано місце та роль права на доступ до правосуддя в контексті захисту прав людини; розкрито роль права на доступ до правосуддя, в тому числі право на доступ до суду касаційної інстанції в контексті захисту прав і свобод громадянина; обґрунтовано, що право на доступ до правосуддя необхідно розглядати не тільки з точки зору принципу права, а й з погляду фундаментального права особи на доступ до правосуддя та отримання дійсно правосудного рішення; визначено, що право на доступ до правосуддя є невід'ємним елементом категорії прав людини та перебуває у безпосередньому зв'язку; визначено конституційно-правову природу права на доступ до суду касаційної інстанції; проаналізовано досвід конституційно-правового регулювання доступу до касаційного оскарження в країнах ЄС і США; виявлено проблемні моменти в реалізації права на доступ до правосуддя в країнах ЄС та США; досліджено практичні шляхи розв'язання проблем доступу до правосуддя в країнах ЄС та США та визначено можливості застосування цих підходів у національній практиці; висвітлено міжнародні стандарти права на доступ до правосуддя в практиці Європейського суду з прав людини та Венеційської Комісії; проаналізовано співвідношення конституційної скарги та касаційної скарги в контексті права на доступ до правосуддя; запропоновано шляхи вирішення низки практичних проблем реалізації права на доступ до правосуддя в аспекті можливості касаційного оскарження; обґрунтовано необхідність удосконалення існуючої системи судоустрою як на законодавчому, так і на конституційному рівнях. У роботі висвітлюються основні проблеми, пов'язані з реалізацією права на доступ до правосуддя в Україні, та запропоновані шляхи вдосконалення системи судоустрою, зокрема в частині касаційного оскарження. Особлива увага приділяється питанням юридичної визначеності та рівності в судовому процесі.

2. Ukraine is permanently in a state of profound transformation. The ratification of the EU-Ukraine Association Agreement on 16 September 2014 was one of the tangible impetus for the transformation processes. In particular, the reform of the judicial system in Ukraine is part of this Agreement. The judicial system is often subject to influence and change. Unfortunately, not all innovations have a positive practical effect. To fulfil the terms of the EU-Ukraine Association Agreement, the first step was to amend the Constitution of Ukraine, which defined a fundamentally new judicial system. The next step was the introduction of new "cassation filters" in February 2020, which in fact significantly complicated the exercise of the right to access to justice in the sense of the right to access cassation appeal. Consideration of the following question: what are the consequences of the introduction of «cassation filters» for society? is of particular relevance, since in essence, this novelty in the Constitution of

Ukraine and procedural legislation has actually led to the establishment of a two-tiered judicial system. The justification of the Supreme Court as a court of law and the establishment of a strong appellate instance currently leads to a certain imbalance, as certain problems of the judiciary at the first and second levels, combined with the secrecy of the Supreme Court, lead to a large number of unjustified decisions (incorrect application of substantive and/or procedural law) and violations of human rights in general. Since the issue of access to the Supreme Court as a court of cassation is closely related to the understanding of the right to access to justice, it became necessary to dive into the issue of the right to access to justice in the context of the right to cassation appeal in more detail. In addition, there is a theoretical challenge to analyse the cassation appeal mechanism itself, which is provided for in the procedural legislation in terms of its proportionality. Since any legislative regulation or restriction must pursue a legitimate aim and be necessary and proportionate to the restriction of the right, without limiting it to the extent that the very essence of the right is violated. Therefore, procedural rules are subject to theoretical analysis in terms of violation of the very essence of the right. The identification of these problematic issues is closely related to the effectiveness of protection and restoration of violated rights, and therefore is relevant at the present stage. This research is one of the first attempts at a comprehensive analysis of this issue, within which approaches to understanding the right to access to justice in the constitutional and legal aspect are accumulated and analysed; conclusions on the essence, formation and development of the right to access to justice in Ukraine are formed and theoretically substantiated; the place and role of the right to access to justice in the context of human rights protection are clarified; the role of the right to access to justice, including the right to access to the court of cassation in the context of protection of civil rights and freedoms is clarified; the author substantiates that the right of access to justice should be considered not only from the perspective of the principle of law, but also from the perspective of the fundamental right of a person to have access to justice and obtain a truly just decision; the author determines that the right of access to justice is an integral element of the category of human rights and is directly related to it; the author defines the constitutional and legal nature of the right of access to court of cassation; the author outlines the experience of constitutional and legal regulation of access to cassation appeal in the EU and the USA; analyses the problematic aspects of the right to access to justice in the EU and the USA; analyses the practical ways of solving the problems of access to justice in the EU and the USA and outlines the practical possibilities of applying these approaches in national practice; outlines the international standards of the right to access to justice in the European Court of Human Rights and the Venice Commission; analyses the correlation between the constitutional and cassation. The article highlights the main problems related to the implementation of the right to access to justice in Ukraine and suggests ways to improve the judicial system, in particular, in terms of cassation appeal. Particular attention is paid to the issues of legal certainty and equality in the judicial process. The purpose and objectives of this research paper have determined the choice of its structure. Thus, it consists of 2 sections.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Шестопа К.Є. Оновлені підстави подання касаційної скарги: конституційне обмеження чи конституційне порушення? Проблеми законності. // Б. 2023. №. 161. С. 97-118.
- 2. Шестопа К.Є. Ретроспективна дія рішень Конституційного суду через призму взаємодії з Верховним. Європейські перспективи. // Б. 2024. № 4. С. 307-313.

- 3. Шестопап К.Є. Конституційна скарга: досвід іноземних країн, порівняльна характеристика. Наше право. // Б. 2025. № 1. С. 217-223.
- 4. Шестопап К.Є. Право на касаційне оскарження: пряма дія норм Конституції чи відступлення від головної функції судової системи. Джерела права в наукових юридичних дослідженнях: тези доповідей Другого аспірантського круглого столу за курсом «Форми (джерела) права» (м. Харків, 17 червня 2022 року). Х., 2022. С. 64-67.
- 5. Шестопап К.Є. Доступ до верховного суду в світлі права на доступ до правосуддя. Український конституціоналізм: виклики, народжені свободою. Збірка тез наукових доповідей і повідомлень Міжнародної наукової конференції (м. Харків, 23 грудня 2022 року). Х.: ТОВ «Видавництво „Права людини“, 2022. С. 135-136.
- 6. Шестопап К.Є. Право на доступ до правосуддя та касаційний суд в Україні: механізм чотирьох питань. Scientific Collection «InterConf»,(154): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Scientific Paradigm in the Context of Technologies and Society Development» (Geneva, Switzerland, May 16-18, 2023;) by the SPC «InterConf». Protonique, 2023. P. 233-236.
- 7. Шестопап К.Є. Судовий прецедент, як першооснова забезпечення Верховним Судом єдності судової практики. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 27 жовтня 2023р.). Ч., 2023. С. 361-364.
- 8. К.Є. Шестопап. Дотримання балансу інтересів як гарантія права на доступ до суду. Права людини та демократія як фундаментальні основи українського конституціоналізму: зб. тез наук. доп. і повідомл. Міжнар. наук. конф.: XVI Тодиківські читання (м. Харків, 24 листоп. 2023 р.). Х.: Право, 2023. С. 257-258.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000966

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Летнянчин Любомир Іванович

2. Lubomir I. Letnynchin

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербанюк Оксана Володимирівна
2. Oksana V. Shcherbaniuk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1307-2535

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дешко Людмила Миколаївна
2. Liudmyla M. Deshko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5720-4459

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравцов Сергій Олександрович
2. Sergey O. Kravtsov

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8270-193X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Берченко Григорій Валерійович

2. Hryhorii V. Berchenko

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0365-9009

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57207454872; Web of Science Researcher ID: Q-2926-2019;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=PHC-L2EAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Цувіна Тетяна Андріївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Цувіна Тетяна Андріївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лейба Людмила Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна